

Oslo, 30.10.2014

Høring: «Staten og Den norske kirke – et tydelig skille»

1. Innledning

Det teologiske Menighetsfakultet (MF) takker for anledningen til å gi sin vurdering av Kulturdepartementets høringsnotat «Staten og Den norske kirke – et tydelig skille» av 02.09.14 om endringer i Kirkeloven.

Forslagene innebærer prinsipielt sett vesentlige endringer i relasjonen stat-kirke og kan betegnes som historiske. De foreslåtte endringer presenteres av departementet som et skritt i en trinnvis reformprosess.

I vår uttalelse vil vi (MF) først fokusere på de generelle spørsmålene om relasjonen mellom stat og kirke. Her vil både synet på statens rolle på tros- og livssynsfeltet (tros- og livssynspolitikk, avsnitt 3) og kirkens identitet og selvforståelse (ekkesiologi, avsnitt 4) være viktige perspektiver for en vurdering av endringsforslaget. Videre er det naturlig for MF i denne uttalelsen å være særlig opptatt av hvordan prestens rolle forstås og hvilke følger endringene som høringsnotatet foreslår får for prestatjenesten. (pastoralteologiske anliggender, avsnitt 5).

Vi vil også til sist kommentere andre utvalgte punkter knyttet til økonomi og videre oppfølging (avsnitt 6). Vi innleder med en overordnet vurdering (avsnitt 2).

2. Overordnet om forslagene

MF støtter hovedanliggendet i høringsnotatet. Endringene i Kirkeloven markerer et tydeligere skille mellom stat og kirke. Dette er å forstå som en videreføring av Kirkeforliket (2008) og de påfølgende Grunnlovsendringene (2012), og endelig en oppfølging av Kirkemøtets vedtak, KM 5/13 (2013). Formålet med de foreslåtte endringene i Kirkeloven er at det dannes et nasjonalt rettssubjekt for Den norske kirke, der prestatjenesten, Kirkemøtet/Kirkerådet og bispedømmerådene blir formelt fristilt fra staten. Prinsipielt sett er statskirkeordningen avviklet, og disse forvaltningsmessige endringene i Kirkeloven er nødvendige som første skritt i den omfattende reformprosessen som sikter mot at Den norske kirke reelt sett får en selvstendig stilling overfor det statlige forvaltningssystemet.

POSTADRESSE

Pb. 5144 Majorstuen
NO-0302 Oslo

BESØKSADRESSE

Gydas vei 4, Majorstuen
Oslo

TELEFON

22 59 05 00

FAKS

22 59 05 05

E-POST

post@mf.no

BANKGIRO

6038 05 58583

ORG.NR.

NO 970011994 MVA

Vi støtter at kirken også på nasjonalt nivå blir et eget rettssubjekt. Det etableres da rettslig handleevne for kirken som helhet, slik det ble gjort med den lokale kirke overfor kommunen i 1997. Vi støtter at prestedtjenesten og virksomheten knyttet til de sentrale og regionale kirkelige rådene utskilles fra staten og ikke lenger forstås som statlig virksomhet.

MF merker seg at departementet med henvisning til Sundvolderklæringen og Kirkemøtets vedtak i 2013 legger følgende forutsetninger til grunn for sine forslag (s.9,11):

Grunnlovsbestemmelsene om Den norske kirke skal ligge fast
Kommunenes ansvar for den lokale kirkes økonomi skal videreføres
Soknenes rettslige selvstendighet skal videreføres
Statens finansieringsoppgaver overfor kirken skal videreføres.

Vi mener dette er viktige forutsetninger. Samtidig vil vi påpeke at noen av forslagene i høringsnotatet peker i en retning som gjør at det reiser seg spørsmål om hvor fast og hvor lenge disse forutsetningene vil legges til grunn fra statens side. Dette har implikasjoner for bl.a. spørsmålet om en felles lov for alle trossamfunn, intensjonen om større likestilling mellom trossamfunnene, framtidig finansieringsordning for Den norske kirke, og soknenes rettslige stilling i en framtidig kirkeordning.

MF vil understreke betydningen av å bruke tid på en så omfattende historisk reformprosess. Den markerer et tidsskille for kirkens institusjoner og for mange kirkelige medarbeidere. Vi gir vår støtte til at reformprosessen skjer skrittvis. Det er viktig å ivareta en tydelig kontinuitet, slik at kirkens institusjonelle organisering ikke endres på en måte som påvirker det enkeltes kirkemedlems opplevelse av tilhørighet, eller de ansattes behov for trygghet i arbeidsforholdet.

Det er viktig å unngå at de endringene som forslagene sikter mot ikke får utilsiktede eller uheldige virkninger når det gjelder Den norske kirkes mulighet og evne til å ivareta sine oppgaver som en åpen folkekirke. Hensynet til kontinuitet, bred deltakelse og balansert maktfordeling internt i den mer selvstendigjorte kirken er viktige anliggender, som vi også ser høringsnotatet på ulike måter søker å ivareta.

De foreslåtte endringene fører ikke til at kirken blir en normal linjeorganisasjon med en samlet hierarkisk linje og direkte delegering fra «topp» til «bunn». På ulike måter ivaretar og viderefører forslaget embetslinjens (biskop- /prestedtjenestens) og soknenes selvstendighet og uavhengighet i forhold til det høyeste synodale organet, Kirkemøtet. Dette er etter vårt syn fornuftig, og det er historiske og demokratiske, så vel som ekklesiologiske gode grunner for en slik løsning.

Det er likevel flere aspekter som forblir uavklart i forslaget. Gjennom de foreslåtte endringene av Kirkeloven og opprettelsen av ett sentralt og overordnet rettssubjekt, vil kirkens nasjonale og regionale organer være instanser som opptrer på rettssubjektets vegne. Kirkerådet og bispedømmerådene har allerede nå fått delegert mange oppgaver fra staten, men gjennom den foreslåtte endringen vil de nasjonale og regionale kirkelige institusjonene på en langt mer omfattende måte bli tillagt ansvar og oppgaver. Det er behov for en tydeliggjøring av *hvilke* instanser (Bispemøtet, Kirkerådet, bispedømmerådene, biskopene og prostene) som opptrer på rettssubjektets vegne *når*, og hvordan dette mer presist relaterer seg til Kirkemøtet som kirkens øverste representative organ.

I følge høringsforslaget vil «... *Den norske kirke* [dels] betegne kirken som helhet, hvor soknenes (kirkens menigheter) er inkludert, dels vil navnet betegne det nye rettssubjektet for Den norske kirke.» (§2,). Departementet mener denne flertydigheten ikke er til å unngå, og anser at den ikke vil skape nevneverdige praktiske eller rettslige problemer

MF ser ikke at det er tjenlig å avgrense begrepsbruken «Den norske kirke» til ett bestemt rettssubjekt eller organ. Det er mer tjenlig å tydeliggjøre at det er flere rettssubjekter og

organer som representerer denne kirken. Dette må kunne utformes i lovs form på en slik måte at det ene rettssubjekt og organet ikke har instruksjonsmyndighet overfor det andre eller at soknets stilling blir svekket. Det kan i § 2 uttrykkes ved f.eks.: «Soknet er den grunnleggende enhet i Den norske kirke og kan ikke løses fra denne» (som nå) og at «(V)ed siden av soknets organer har Den norske kirke nasjonale og regionale organer. Den norske kirkes nasjonale og regionale organer kan ikke gripe inn i saker der soknets organer er tillagt oppgaver i lov eller i medhold av lov.»

3. Staten og Den norske kirke som selvstendig trossamfunn

Retningen i høringsforslaget uttrykker etter MFs syn en tros- og livssynspolitikk som på en bedre måte enn i dag vil ivareta Den norske kirkes rettmessige identitet som selvstendig trossamfunn vis-a-vis staten, og statens plikt til større grad av likebehandling av alle trossamfunn i landet.

Når Den norske kirke tydeliggjøres som et selvstendig trossamfunn, er dette i tråd med Den norske kirkes uttalte ønske. Den norske kirkes rett og plikt som selvstendig aktør styrkes. Dette er naturlig ut fra at statens viktigste oppgave i tros- og livssynspolitikken er å ivareta tros- og livssynsfriheten, bredt forstått. Det kan være verd å understreke at kirken *etter sitt vesen* også har vært selvstendig som statskirke, men da utøvd sin myndighet gjennom statlige organer. Det som endres nå gjelder først og fremst hvordan kirkens ledelse er organisert og hvem som representerer kirkens øverste myndighet.

Forslagene er også et skritt i retning av større likeverd og likebehandling av andre tros- og livssyn, og kan slik leses som å være på linje med visjonen om det livssyns åpne samfunn (NOU 2013:1).

Departementet ser for seg en framtidig felles rammelov for tros- og livssynssamfunn, der lovbestemmelser vedrørende Den norske kirke også inngår. Denne lovens regulering av Den norske kirke bør etter MFs syn være relativt kortfattet og ha form av en generell rammelov. Når det gjelder lovregulering av tros- og livssynsfeltet som helhet, viser MF til forslagene som fremmes i NOU 2013:1 (kap 7, s. 411-416), og MFs høringsuttalelse til denne.

Samtidig viser forslaget, og forutsetningene som legges til grunn, at den lange og bredt forankrede tradisjonen om en aktivt støttende tros- og livssynspolitikk, bekreftes og videreføres. Det er positivt. Høringsnotatet understreker at når staten og Den norske kirke skilles tydeligere fra hverandre, innebærer ikke det at staten har et mindre ansvar for å legge til rette for tros- og livssynsutfoldelsen i samfunnet. Den fortsatte statlige og kommunale forpliktelsen til å legge økonomisk til rette for en landsdekkende folkekirke, samtidig som andre trossamfunn likebehandles, er i tråd med en slik politikk (se neste avsnitt).

4. Kirkeforståelsen

Regjeringen har i Sundvolden-erklæringen uttrykt at den «vil føre en politikk som sørger for at kirken opprettholder statusen som en folkekirke for alle». Dette er i tråd med den nye Grunnlovens paragraf 16, der altså folkekirkebegrepet og Den norske kirke for første gang ble tatt inn i Grunnloven. Det samsvarer også med Den norske kirkes egen selvforståelse, slik den blant annet er uttrykt i visjonsdokumentet «Den norske kirkes identitet og oppdrag», der det heter at «Den norske kirke er en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke». Formålet med endringene som legges fram er ifølge høringsnotatet «å sette kirken i stand til, på eget grunnlag, å ivareta sin oppgave som folkekirke» (s. 9).

Dette samsvaret mellom kirkelig selvforståelse og statlige føringer er et godt utgangspunkt for at endringene i relasjonen kan bli vellykkede. Det er midlertid mer påkrevet enn noen gang å få en tydeliggjøring av hva en egentlig vil legge i begrepet «folkekirke» – teologisk og juridisk, så vel som politisk. Den norske kirkes forpliktelse til å være en landsdekkende kirke er en vesentlig side her. Dette ivaretas på en positiv måte i forslaget blant annet gjennom lovfestingen av prestatjeneste i hvert sokn (§2), og gir staten en forpliktelse på å sørge for at Den norske kirke til enhver tid har nok ressurser til å opprettholde et kvalitetsmessig godt lokalt kirkelig nærvær over hele landet.

Endringene av Den norske kirkes ordning berører Den norske kirkes selvforståelse også i mer teologisk forstand. Det blir nå viktig å tydeliggjøre forståelsen av Den norske kirke som folkekirke. Folkekirkebegrepet har vært og er gjenstand for mange forskjellige, til dels innbyrdes motstridende, fortolkninger. Når «folkekirke» nå har fått en sentral plass i lovverket gjennom Grunnlovens §16 og Kirkeloven, innebærer dette at konteksten for den store folkekirkesamtalen i nyere tid i betydelig grad er endret. Fra MFs side ønsker vi å understreke behovet av å sondre mellom de juridiske/kirkerettslige aspektene av begrepet og de mer eksplisitt teologiske. Juridisk mener vi folkekirkebegrepet må fylles med et så konkret innhold som mulig, også i forhold den forpliktelse og de oppgaver kirke og samfunn med feste i Grunnlovens §16 tillegger folkekirken.

Teologisk er begrepet mer sammensatt enn det rent kirkerettslige. Fra MFs side vil det være avgjørende at uttegningen av en slik teologi gir Den norske kirke mulighet til å være en landsdekkende folkekirke som sikrer kirkens medlemmer over hele landet tilgang til Ord og sakrament, samt opplæring i Den kristne tro. MF vil fortsatt gjennom forskning, undervisning og i det offentlige ordskiftet bidra til en konstruktiv drøfting av folkekirken som et sentralt ekklesiologisk begrep for Den norske kirkes aktuelle og framtidige stilling i det norske samfunnet.

I en evangelisk-luthersk kirke generelt, og med bakgrunn i Den norske kirkes egenart og historie spesielt, er det vesentlig at det legges til rette for bred deltakelse og balansert maktfordeling innenfor kirkens liv og ledelse. Dette gjelder for eksempel mellom lekfolk og vigslede, frivillige og ansatte, mellom synodal struktur og presteskaper, mellom kompetanse og representativitet, mellom lokalmenigheten og overordnet enhet på regionalt og nasjonalt nivå. Vi leser departementets forslag slik at denne balansen søkes ivaretatt, blant annet gjennom lovfesting av den tidligere nevnte relative uavhengigheten til biskop, prestatjeneste og det enkelte sokn, og gjennom opprettelsen av en uavhengig klagenemnd for Den norske kirke.

MF mener at det kan være klokt ved overgangen til den nye ordningen å sikre en tydelig tilrettelegging av en klageinstans som sikrer klar uavhengighet kombinert med betydelig teologisk og juridisk kompetanse, slik det framgår av forslaget. Det er likevel problematisk at den foreslåtte klagenemnda skal være første og siste instans i disiplinærsaker mot biskop (punkt c). Slike saker kan være læresaker, og da kan nemnda få en de facto rolle som sentralt læreorgan.

Soknet som grunnleggende enhet for kirken videreføres med stor tydelighet i forslaget. Det er et anliggende vi støtter i tråd med læretradisjonen i vår kirke. Det er imidlertid ikke nødvendig at overføring av myndighet fra stat til kirke ensidig skal bety overføring av myndighet til kirken på nasjonalt nivå. Det er rimelig (også utfra et maktfordelingsperspektiv) at noe av myndigheten overdras ulike organ i kirkestrukturen

Departementet foreslår å ikke gi Kirkemøtet en generell adgang til å pålegge soknene oppgaver. Det kan i seg selv være velbegrunnet, men framstår likevel etter vårt syn for lite dynamisk. Det kan vanskeliggjøre framtidige forsøk med felles arbeidsgiveransvar der fellesråd eller menighetsråd f.eks. utfører arbeidsgiveroppgaver i forhold til prester. Her mener vi det heller bør gis en bestemmelse på linje med den som foreslås for bispedømmerådene, som etter avtale skal kunne utføre oppgaver på vegne av menighetsråd

eller fellesråd (forslag til § 23, jf. s. 27). Denne adgangen bør også kunne gis motsatt vei, f.eks. formulert slik: I § 9: *Menighetsråd kan også utføre oppgaver som etter avtale blir overlatt det av bispedømmerådet eller Kirkerådet.* I § 14: *Fellesråd kan også utføre oppgaver som etter avtale blir overlatt det av bispedømmerådet eller Kirkerådet.*

5. Prestetjenesten

MF utdanner til flere ulike former for kirkelig tjeneste (prest, kateket, trosopplærer, ungdomsarbeider og diakon). Ved denne anledningen er det grunn til å rette særlig søkelys på prestatjenesten og dens spesielle karakter og rolle i og med at det er prestenes arbeidsforhold som grunnleggende endres i de foreslåtte endringene. Vi leser utredningen slik at departementets endringsforslag tydelig søker å ivareta prestatjenestens uavhengighet og selvstendige status i den nye kirkeordningen. Dette ønsker vi å utdype og kommentere nærmere.

Det er nærliggende å beskrive Den norske kirke fram til 1996 som i betydelig grad en presteorganisasjon. En landsdekkende prestatjeneste kan som nevnt ses som en naturlig innholdsbestemmelse av Den norske kirke som folkekirke i dag. Kirkeloven fra 1996 gjorde den lokale menigheten til et selvstendig rettssubjekt. Dette styrket i første omgang en mer lokal (og kanskje kongresjonal) ekklesiologisk forankring. Isolert vil dette på sikt kunne svekke prestatjenestens stilling og uavhengighet

Høringsnotatet legger imidlertid opp til å bevare prestatjenestens særskilte plass innenfor kirkeordningen, og knytter dette blant annet til ordinasjonen (se 5.2.2., s 34-37). MF støtter dette, og opplever at det gir en balansert kirkemodell for framtiden. Vi mener det er gode grunner, både ekklesiologiske og pastoralteologiske, å fortsatt betone den særskilte plassen prestatjenesten har i vår kirkelige selvforståelse slik departementets utredning indikerer. En slik balansert posisjon knyttes i den evangelisk-lutherske bekjennelse for prestatjenesten tradisjonelt til Confessio Augustana (CA) artikkel 5: «... er det innstiftet en tjeneste med å lære evangeliet og meddele sakramentene». Den lokale gudstjenestefeirende menigheten vektlegges tilsvarende i CA 7: «... kirken er forsamlingen av de hellige, der evangeliet blir lært rent og sakramentene forvaltet rett». I sum er det i møtet mellom CA 5 og 7 at kirkens identitet utfra bekjennesskriftene kommer til uttrykk. Også Den norske kirkes selvforståelse må etter vårt syn forankres her.

Dette kan utfordre forståelsen av presteordinasjonens særskilte betingelser i forhold til vigsling til annen kirkelig tjeneste. Fortsatt synes Høringsdokumentet å forutsette at prestatjenesten skal forankres sentralt og øvrige kirkelige tjenester i hovedsak lokalt. Denne kirkerettslige sontringen kan også sies å ha teologiske implikasjoner. Igjen handler det imidlertid om både å sammenholde og sondre de mer kirkerettslige/juridiske aspektene fra de mer teologiske. Etter MFs syn mener vi at presteordinasjonens særskilte betingelser også i fortsettelsen kan opprettholdes uten at det gir entydige bindinger i forhold til hvordan prestatjenesten kirkerettslig og arbeidsgivermessig knyttes til det framtidige rettssubjektet.

Det foreslås videre en lovfesting av prestatjeneste i hvert sogn, prost i hvert prosti og biskop i hvert bispedømme (§ 2). I dette landskapet er prestatjenesten etter tradisjonell evangelisk-luthersk lære det mest grunnleggende. Det balanserte forholdet mellom presten og sognet kan uttrykkes med en formulering som denne: «...betjent av prest i et omfang som sikrer soknets medlemmer mulighet for regelmessig gudstjenestefeiring, tilgang til kirkelige handlinger og nødvendig samordning med soknets virksomhet». Det følger av dette at soknets organer også i framtiden har en sentral rolle ved tilsetting av prest. I henhold til luthersk lære er det slik biskopenes og prostenes tjeneste springer ut av prestatjeneste, – ikke motsatt. MF forutsetter at det som sies i lovverket om biskopenes og prostenes tjeneste, speiler en slik teologi.

I følge departementets forslag til ny § 32, vedrørende muligheten for å frata en prest presterettighetene (s. 49) vil biskopen kunne gjøre dette «når vedkommende ved utilbørlig adferd viser seg uverdigg til å være prest eller bryter ned den aktelse eller tillit som er nødvendig for utførelsen av prestedtjenesten». Vi finner imidlertid grunn til å spørre om ikke denne formuleringen kan leses som en innsnevring av grunnlaget for å frata rettigheten til å virke som prest. Ifølge nåværende første ledd i § 32 følger tap av presterettigheter automatisk med avskjed. Rettsgrunnlaget for slik avskjed er gitt i statstjenestemannslovens § 15:

En embets- eller tjenestemann kan avskjediges når vedkommende:

- *har vist grov uforstand i tjenesten eller grovt har krenket sine tjenesteplikter eller trass i skriftlig advarsel eller irrettesettelse gjentatt har krenket sine tjenesteplikter,*
- *ved utilbørlig atferd i eller utenfor tjenesten viser seg uverdigg til sin stilling eller bryter ned den aktelse eller tillit som er nødvendig for stillingen.*

I forslaget beholdes bare det andre leddet, noe som betyr at f.eks. det å ha «grovt [...] krenket sine tjenesteplikter» faller utenfor. Denne innsnevringen gir grunn til å spørre i hvilken utstrekning læresaker kan komme inn under den nye bestemmelsen. Det å lære i strid med kirkens lære, ses nå som innbefattet i å krenke sine tjenesteplikter.

Vi mener at § 32 som grunnlag for å frata en prest retten til å utføre prestedtjeneste, bør formuleres på en måte som kan omfatte læresaker.

6. Andre kommentarer

Økonomi i en framtidig kirkeordning

Staten forplikter seg på å understøtte Den norske kirke gjennom rammetilskudd. Dette er viktig for å sikre kirkens kontinuitet og stabilitet, slik at den kan være en folkekirke (forstått som en landsdekkende kirke.). Som nevnt mener vi det er et legitimt anliggende i statlig politikk å gi rom for den betydning som tro og livssyn har for den enkelte og for samfunnet, og på den måten sikre det livssynåpne samfunnet.

Vi ser at departementet legger opp til en ny vurdering av finansieringsordningen for kirken i reformfase to (s.20), og antyder medlemsfinansiering i en eller annen form. Vi går ikke grundig inn på dette spørsmålet nå, da vi støtter lovforslaget om fortsatt statlig og kommunal bevilgning. Dersom man likevel i fremtiden skal vurdere alternativer, vil vi vise til NOU 2006:2 (Gjønnes-utvalget), som peker på livssynsavgift der skatteyteren selv krysser av for hvilke formål denne del av skatten skal som en vei å gå for å beholde en bred og åpen folkekirke som en del av et livssynsåpent samfunn.

Statens brutto bevilgning er i dag på 1,8 milliarder til Den norske kirke. Av dette er 1,3 milliarder kroner bevilgninger til prestene og kirkens organer. Utenom dette får Den norske kirke 0,5 milliarder i *statsstøtte* til blant annet trosopplæring, sjømannskirke og diakonitjeneste i menighetene. Det framgår ikke hva forslaget betyr for denne statsstøtten (til trosopplæring og diakoni), når statens bevilgninger samles i et rammetilskudd. MF mener disse tilskuddsordningene bør opprettholdes.

Pensjon

MF støtter departementets forslag om at dagens pensjonsordning for kirken gjennom Statens pensjonskasse tilbys videreført ved en utskilling. Vi mener imidlertid at Staten må

garantere for de fulle pensjonsforpliktelsene og reguleringspremiene for dem som pr i dag er statlige ansatte, og som virksomhetsoverføres til det nye rettssubjektet, Den norske kirke.

Endring av sokn og bygging av kirker

Det legges i denne revisjonen opp til at staten/departementet fortsatt skal ha myndighet på noen avgjørende områder. Det gjelder blant annet kirkelig inndeling / endring i størrelse på sokn, og bestemmelse om kirkebygg (kap 7.6) Dette begrunnes med at det kan få konsekvenser for kommunal finansieringsansvar. Departementet mener da at det overordnede ansvar for disse områdene bør tillegges et offentlig organ (departementet) så lenge et annet offentlig organ (kommunen) har ansvar for finansiering.

Vi mener at kirkelig inndeling, herunder opprettelse og nedleggelse av sokn og vedtak om kirkebygg er noe som må tilhøre kirkesamfunnets egen myndighet. Vi kan heller ikke se at slike vedtak kan tvinge kommunen, men at det må være en forhandlingsprosess mellom kommune og kirkelige myndigheter i hvert tilfelle. Dersom det skal være en slik kopling mellom myndighet og finansiering som departementet foreslår, kan dette være med å fremskynde debatten om en ny finansieringsordning for kirken.

Ressurser nok til forsvarlig overføring av oppgaver og ansvar

Den nye kirkereformen har en kostnad. I framlegget til Statsbudsjett 2015 er det ikke tilført egne ressurser til dette. Det er bekymringsfullt, også ut fra departementets egen virkelighetsbeskrivelse om at de kirkelige institusjonene i dag ikke har tilstrekkelig kapasitet når det gjelder økonomi og personalforvaltning når sentralkirken blir eget rettssubjekt. Det er urovekkende at man ikke kan beregne de administrative og budsjettmessige virkninger for kirken (s. 88). Det er grunn til å tro at det er for optimistisk å hevde at det ved en utskilling kan... «foreligge et potensial for besparelser og effektivisering.»

MF mener det er helt nødvendig at Den norske kirke får tilført ressurser i denne overgangsperioden dersom departementet skal fastholde det de sier er hensikten: nemlig at virksomheten skal kunne fortsette på samme nivå. Når man vet at mange oppgaver i dag blir utført vederlagsfritt av ulike instanser sier det seg selv at en virksomhetsoverdragelse vil kreve betydelig ressurser og utvikling av ny kompetanse når kirken skal ivareta dette selv. Reformen vil føre til store endringer for de 1600 kirkelige ansatte. Det er meget viktig å ivareta de ansattes trygghet, rettigheter og rettsikkerhet.

Med vennlig hilsen for
Det teologiske Menighetsfakultet,

Vidar L. Haanes
rektor